

Til kapitel 8

Bestemmelsen i lovforslagets § 44 svarer i sit indhold til gældende apotekerlovs § 30.

Regler for fastsættelse af udsalgsprisen på lægemidler (detailavancen) og regler om afgift/tilskud til apoteker er nært forbundne med hinanden og med regler for apoteksregnskabernes principielle opbygning, som i dag er grundlaget for såvel prisberegningen som for afgiftssystemet.

Det offentlige fastsætter apotekernes udsalgspriser i form af regler for beregning af avance og regler om tillæg, gebyrer m.v. i medicintaksten. Sigtet er, at priserne ved salg af apoteksforbeholdte lægemidler til forbrugerne skal være ens i hele landet og af en sådan størrelse, at detailavancen dækker apotekernes driftsudgifter samt et gennemsnitligt udbytte (dvs. indkomst efter betalte apotekerafgifter og modtagne tilskud) for apotekerne. Priserne er hidtil fastsat således, at det gennemsnitlige udbytte pr. apoteker svarer til lønnen til en tjenestemand i statens 37. lønramme inklusive generelle tillæg og et specielt tillæg på 14.465 kr. (for 1984 ca. 306.000 kr.).

Som grundlag for vurderingen af, om det tilsigtede gennemsnitlige udbytte kan forventes opnået, ligger en af Danmarks Apotekerforening udarbejdet prognose over omsætning og omkostninger. Sundhedsstyrelsen gennemgår og vurderer prognosen og bistås herved og ved indstilling om takstændringer og disses fordeling på forskellige avancetillæg og gebyrer af 6 særligt udpegede takstkonsulenter (repræsenterende den offentlige sygesikrings forhandlingsudvalg, monopoltilsynet, Danmarks Apotekerforening, Grosserer-Societetet, Industrirådet og landbrugets organisationer). Sundhedsstyrelsen afgiver herefter indstilling til indenrigsministeriet om ændringer i taksten.

Forbrugerpriserne på lægemidler er ens i hele landet. Samtidig tilstræbes en rimeligt landsdækkende og ensartet apoteksservice. En række apoteker drives uden at have tilstrækkeligt omsætningsgrundlag, som giver basis for rimeligt driftsoverskud. Apotekernes indtægter udviser derfor stor spredning, og det er nødvendigt at supplere prisfastsættelsessystemet med et afgifts-/tilskudssystem til udligning af indkomstspredningen, jfr. kapitel 10.

En særlig regnskabsopgørelse og hertil knyttede regler er grundlaget for prisfastsættelsen (prognosen) og for beregning af afgift/tilskud til det enkelte apotek.

Med dette lovforslag opretholdes målsætningerne om ens priser i hele landet for samme lægemid-

del og om en rimeligt landsdækkende apoteksservice, dvs. at der fortsat må forventes opretholdt apoteker, som ikke er økonomisk bæredygtige.

De foreslåede regler i §§ 45 og 46 vedrører procedurer for fastsættelse af apotekernes bruttoavance for opgaver, der er omfattet af apotekerbevillingen og for beregning af forbrugerpriserne på lægemidler.

Der foreslås etableret et aftalesystem til at fastlægge apotekernes totale bruttoavance i en periode på 2 år med mulighed for forlængelse i 1 år. Hensigten med det ny system er på en gang at tilskynde den enkelte apoteker til rationalisering og effektivisering – med deraf følgende mulighed for at opnå en gevinst – og at undgå de årlige opgørelser af, hvorvidt en bestemt gennemsnitsindkomst er opnået med dertil hørende priskorrektioner.

Det er således hensigten, at der mellem indenrigsministeriet og Danmarks Apotekerforening skal indgås en aftale om størrelsen af det beløb, der ved indgangen til en periode vil være den samlede distributionsavance. Dette beløb kan sættes i relation til apotekernes vareindkøb (Apotekets Indkøbs Pris, AIP), og vil typisk ligge i størrelsesordenen 60 pct. heraf.

Dersom den almindelige udvikling i lønninger og omkostninger er sammenfaldende med udviklingen i værdien af de indkøbte varer, vil et system, hvor det totalbeløb, der er resultatet af forhandlingen, omregnes til en procentvis bruttoavance, være i balance.

En sådan omregning indebærer imidlertid en risiko for, at medicinindustrien og indehaveren af registreringsretten til apoteksproduktionen efter forslaget § 13 vil have en sammenfaldende interesse i at forhøje varepriserne (AIP). I så fald samt i tilfælde af, at varepriser og -mængder af andre grunde måtte udvise en større stigning end omkostningerne på apotekerne, vil der ikke være noget større incitament til rationalisering på apotekerne. Omvendt vil apotekerne i tilfælde af stagnerende varepriser og/eller fald i den mængdemæssige omsætning kunne lide betydelige tab, og dermed ville der i mere grelle situationer kunne opstå sikkerhedsmæssige risici.

Der må derfor ved aftaleforhandlingerne etableres en ordning, der eliminerer de nævnte risici for, at apotekernes bruttoavance og dermed forbrugerpriserne bliver for høje eller for lave i perioden. En sådan ordning skal samtidig sikre, at den enkelte apotekers interesse i at opnå en rationaliseringsgevinst i perioden bevares.

»Udefra« kommende omstændigheder, f.eks. væsentlige valutakursændringer, væsentlige omlæg-